

Byrumsprojekt og fanspot på
**Søren Kierkegaards
Plads**

BYRUMSANALYSE OG ANBEFALINGER

Byrumsprojekt og fanspot på Søren Kierkegaards Plads

Byrumsanalyse og anbefalinger

2022

Udarbejdet af:

PLADS Aps

Demokrati Garage
Rentemestervej 57
2400 København NV

Mette Prag, Partner

Jeppe Dall Gregersen, antropolog

Simen Sorthe, arkitekt MMA

Karen Cort Nielsen, bysociolog, praktikant

Kathrine Elnegaard, bysociolog, praktikant

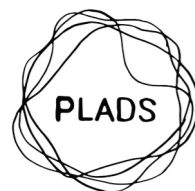
BOGL KØBENHAVN

Tranevej 16, 3. sal
2400 København NV

Jens Linnet, Partner

Caroline Gilt-Jensen, landskabsarkitekt

Katrine Lundemark

BOGL

Indledning	5
Landskabsplan	6
1. Konklusioner og anbefalinger	9
Slotsholmens fortidsminder og kulturinstitutioner giver stedet karakter	10
Vandet er pladsens attraktion	12
Pladsen mangler læ og gode opholdsmuligheder	14
Stenørkenen blev grøn	16
Søren Kierkegaards Plads er for alle - med plads til eftertænksomhed og store begivenheder	18
Christians Brygge skaber udfordringer og forhindringer	20
2. Byliv og byrum før byrumsprojektet	23
Pladsen mod vandet	24
Trædækket ved kajkanten	26
Pladsen mod Bryghuset og Krigsmuseet	28
3. Byliv og byrum under byrumsprojektet	31
De hævede haver	32
Området med træflis	34
Stillads-pergolaerne	36
Den åbne plads	38
Trædækket ved kajkanten	40
Pladsen mod Bryghuset og Krigsmuseet	42
4. Metode	45
Sådan har vi gjort	46

Startskuddet til fremtidens grønne Søren Kierkegaards Plads

Den 1. juli 2022 lidt efter klokken fire kom den første cykelrytter drønende over Søren Kierkegaards Plads. Jubelbrølet fra folkemængden var ikke kun kulminationen på den lange optakt til Tour de France Grand Départ i Danmark, men også klimakset på et koncentreret forløb, der på rekordtid lykkedes med at forvandle Søren Kierkegaards Plads til et grønt, bæredygtigt og festligt fanspot.

Realdania, Det Kgl. Bibliotek, Nationalmuseet og Slots- og Kulturstyrelsen havde som projektpartnere formuleret visionen om at skabe en folkefest på pladsen, der samtidigt skulle danne grundlag for at vurdere potentialerne for en fremtidig, permanent udvikling af et byrum med en rig historie og en prominent placering.

Rådgiverteamet BOGL og PLADS vandt udbuddet, og i samarbejde med Realdania, grundejerne og ikke mindst MALMOS lykkedes det at få projektet i mål på trods af særdeles skarpe deadlines. Det lykkedes kun på grund af stor samarbejdsvillighed og kreativitet fra alle parter.

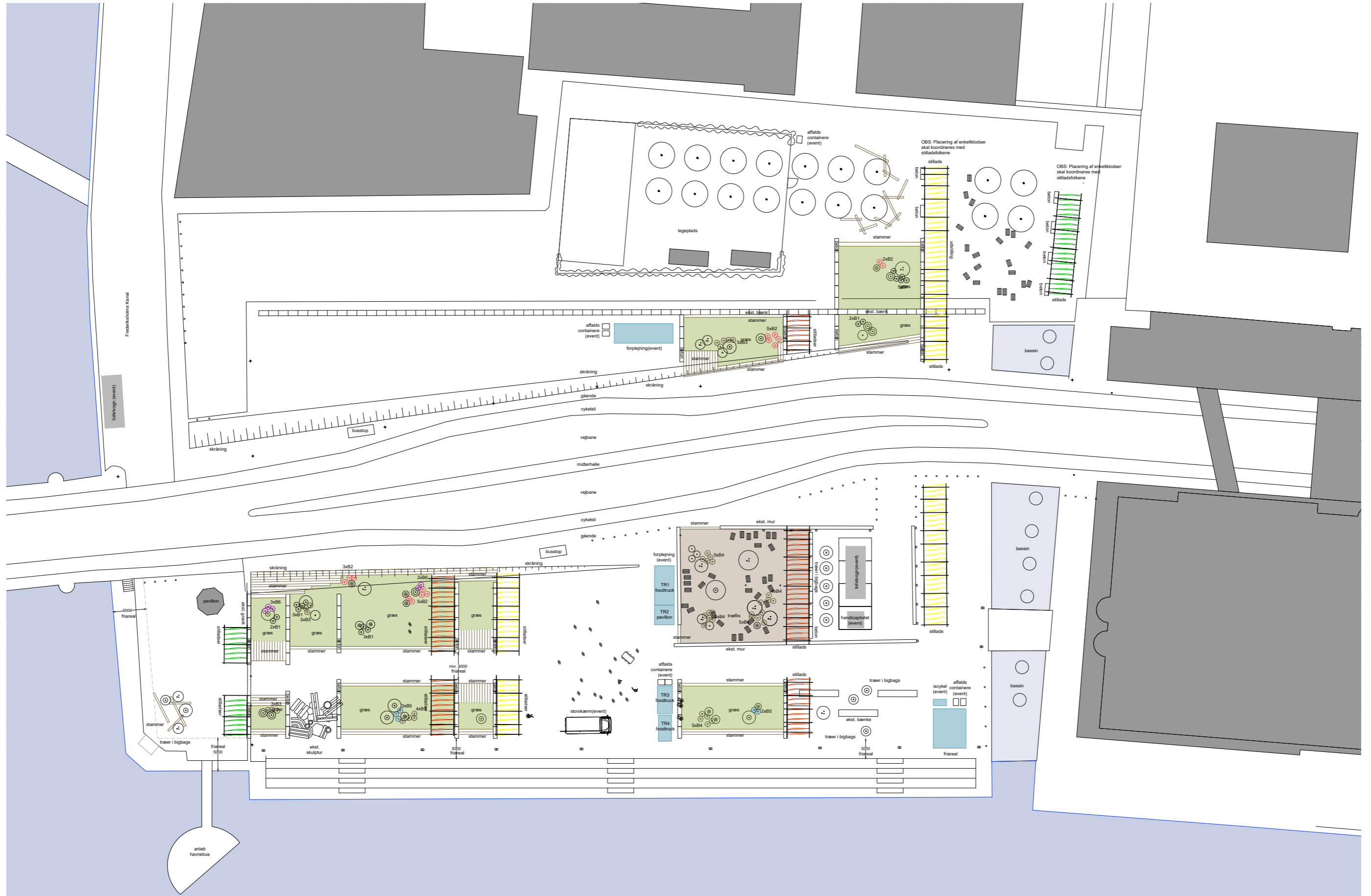
Byrumsprojektet skriver sig ind i historien om Søren Kierkegaards Plads. Pladsen blev anlagt i forbindelse med opførelsen af Den Sorte Diamant i 1999, men har indtil nu levet et lidt overset liv. I hverdagen ligger pladsen åben og domineres af trafikstøj – og rummer et stort uforløst potentiale. Indimellem viser pladsen sig dog som et velfungerende samlingssted for store begivenheder som Christiansborg Rundt – og nu Tour de France – eller som ramme om installationer som Dome of Visions i 2014-16. Med indvielsen af BLOX

på Bryghusgrunden i 2018 har Søren Kierkegaards Plads fået sin endelige afgrænsning og indramning – med de to massive bygningskroppe i hver sin ende.

Byrumsprojektet var ikke kun en fejring af et cykelløb, men også en afprøvning af et byrum, der er ved at finde sin egen karakter og fortælling.

Pladsen udgøres af fire matrikler med hver sin grundejer, og en stor del af pladsen falder inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Bryghuset. Dertil kommer pladsens smertensbarn, vejen Christians Brygge, der som en del af Ring 2 fører biltrafik tværs over pladsen. Det midlertidige byrumsprojekt har dermed også bidraget til at modne samarbejdet mellem grundejerne og til at kvalificere de overvejelser om pladsens indretning, der er betinget af de særlige rammer og hensyn, der knytter sig til stedet.

Byrumsanalysen sammenfatter erfaringerne med at aktivere byrummet i seks overordnede konklusioner og anbefalinger, der kan læses selvstændigt. Kapitlerne 2 og 3 zoomer ind på de konkrete observationer fra byrumsprojektet og beskriver pladsens byliv og byrum.

1.
**Konklusioner og
anbefalinger**

Jeg har tit kigget på det gamle bryghus, hvor man ser tagkonstruktionen. Og hvis man sætter sig ned og begynder at kigge på, hvor enormt stor den er, så er det i sig selv nok til at få et mindre tankeflip. Det synes jeg er fedt”

KONKLUSION

Slotsholmens fortidsminder og kulturinstitutioner giver stedet karakter

Søren Kierkegaards Plads er kendetegnet ved kontrasten mellem de moderne kulturinstitutioner og den historiske kulturarv: Den Sorte Diamant og BLOX er markante postmodernistiske bygningsværker, der med deres blanke facader står i kontrast til Christian 4.s Bryghus, Krigsmuseet og den gamle del af det Kgl. Bibliotek.

Nogle brugere kender til de gamle bygninger og deres historie og kan fortælle om Bryghusets tagkonstruktion eller om tøjhushavnen. Mange oplever dog mest pladsens bygninger som lukkede og uformidlede. Der er ikke mange tiltag, der fortæller om institutionernes indre liv.

Mellemårene som industrihavn er ikke til at se i dag, men lytter man efter, fortæller stedet en historie om Københavns udvikling, som kan opleves rumligt, når man bevæger sig langs den brostensbelagte Frederiksholms Kanal eller fra Bibliotekshaven, den gamle Tøjhushavn, til Søren Kierkegaards Plads. Slotsholmen, med sin rige historie som centrum for statsmagten, møder det nye København, hvor havnen er blevet en offentlig attraktion og et forlystelsesrum.

Foran Bryghuset er der opstillet en række figurer fra Kongernes Lapidarium, og under byrumsprojektet benyttede Krigsmuseet lejligheden til at lave en mindre udstilling på stillads-pergolaen foran museet. Men som Søren Kierkegaards Plads fremstår i dag, har pladsen og stedet ikke realiseret sit formidlingsmæssige potentiale. Det gælder også potentialet for at fortælle om Søren Kierkegaard, der ofte kom på Slotsholmen for at besøge Regine.

ANBEFALING

Brug pladsens potentiale til at fortælle historien om det gamle og det nye København

- Udnyt pladsens scenerum til at fortælle historien om Slotsholmen og mødet mellem det gamle og det nye København
- Aktiver byrummets kantzoner, så de formidler bygningernes historie og indhold
- Brug fortællingen om Slotsholmen som hjertet i det danske demokrati

Det er vandet der trækker: Lyden af vandet, trafikken på vandet. Det kan jo være GoBoats, havnebusser, kanalrundfarter. Der kommer en masse både forbi. Det er da hyggeligt”

KONKLUSION

Vandet er pladsens attraktion

Søren Kierkegaards Plads' placering ved havnen er en stor kvalitet. Sidder man på trædækket ved kajkanten, kan man følge med i livet fra første parket: Her er havnebusser, udlejningsbåde og kajaker - og er man heldig, ser man Lille Langebro åbne sig. På en sen sommeraften lyser havnens teglstensbygninger op i en mættet orangerød, der reflekteres i vandspejlet. Havnen og dens stemninger orienterer pladsens liv mod vandet og definerer en fælles blikretning.

På trædækket ved kajkanten fordeler brugerne sig med god afstand, som for at respektere hinandens ret til øjeblikket. Her ser man ikke på hinanden, men retter blikket over vandet med hinanden. Den spontane interaktion, der er mellem menneskene, foregår ud over vandet: Her er nogen der vinker til en tømmerflåde og en kaptajn fra

en eventbåd, der tilbyder overskydende drikkevarer til et kærestepar. Havnen fungerer som et magnetfelt, der bliver bestemmende for interaktionen imellem pladsens brugere.

Under byrumsprojektet var trædækket ved vandet fortsat pladsens mest benyttede byrum. På varme dage, når byens borgere søgte mod havnen, var der endog rigtigt mange mennesker, der tog ophold her. De grønne haver og stilladserne fungerede som en fysisk og visuel barriere mod Christians Brygge og skabte dermed et afskærmet rum langs vandet. Byrumsprojektet gjorde trædækket til et endnu bedre byrum.

ANBEFALING

Brug vandet som et aktiv for pladsen

- Skab et alternativ til havnens øvrige pladser
- Udnyt udsynet og pladsens sammenhæng med vandet
- Udnyt opholdsmulighederne ved kajkanten

“Alle synes, det er et mærkeligt sted. Fordi det bare er stort og åbent. Pladsen inviterer jo ikke til ophold, og det tror jeg, sådan er det”

KONKLUSION

Pladsen mangler læ og gode opholdsmuligheder

Søren Kierkegaards Plads' store flade opleves i dag forblæst og præget af trafikstøj. Den er i dag mest et gennemgangsrum for biler, cykler og fodgængere med mangel på siddepladser og andre muligheder for ophold. Der er få bænke på pladsen og få afgrænsede rum med afskærmning fra vind, vejr og trafikstøj.

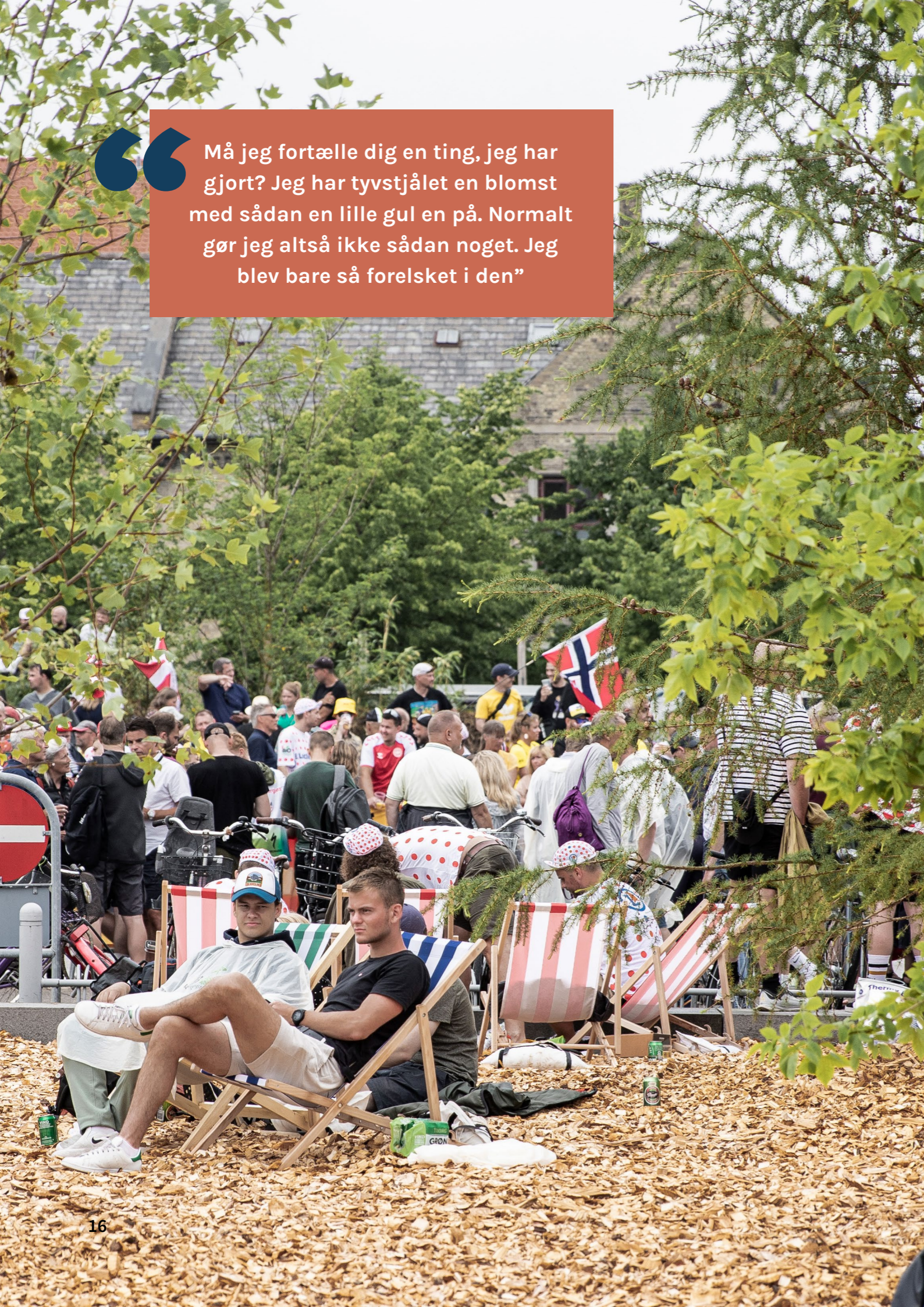
Det meste byliv finder i dag sted i periferien af pladsen: langs trædækket ved kajen, ved stoppet til havnebusen, foran indgangen til det Kgl. Bibliotek og på den afskærmede legeplads. Indimellem finder bylivet sted på trods af pladsens indretning: En enlig ryger sætter sig på en lampe langs kajen – og den lille skråning mod vejbanen finder funktion som bæk for en, der ikke kan få øje på andre siddepladser. Besøgende søger læ under metal-skulpturen *Byfraktal* – pladsens eneste dække for sol og regn.

Under byrumsprojektet stoppede forbi-passerende op og gjorde korte ophold i området med træflis og omkring de grønne haver. Med undtagelse af nogle få meget varme dage, blev de hævede grønne haver dog aldrig for alvor taget i brug af pladsens besøgende; de fleste tog ophold på betonplinterne og træstammerne omkring. Flere adspurgte forklarede, at de ikke oplevede haverne som tilgængelige, fordi de fysisk var afgrænset af betonplinter og træstammer, men også fordi de var meget velholdte. Byrumsprojektet lykkedes derfor kun i nogen grad med at få flere til at bruge pladsen.

ANBEFALING

Skab byrum i mellemskala og opholdsmuligheder med beskyttelse fra vind og vejr

- Bryd pladsens store skala op i mindre rumligheder
- Skab opholdsmuligheder med beskyttelse fra vind, vejr og trafikstøj

“Må jeg fortælle dig en ting, jeg har gjort? Jeg har tyvstjålet en blomst med sådan en lille gul en på. Normalt gør jeg altså ikke sådan noget. Jeg blev bare så forelsket i den”

KONKLUSION

Stenørkenen blev grøn

Søren Kierkegaards Plads beskrives af brugerne som tom, grå og uinspirerende - en stenørken og et ikke-sted. BLOX og den Sorte Diamant giver med deres arkitektur stor kontrast til pladsen og modspil til Bryghuset og Slotsholmens øvrige bygninger.

Med projektets grønne plæner, blomster og træer blev Søren Kierkegaards Plads totalt forvandlet, så brugerne fik et markant bedre indtryk af pladsen. Mange oplevede, at haverne gjorde byrummet mere roligt og indbød til pauser og afslapning, og nogen fortalte, at træflisens friske, sanselige duft fik dem til at føle sig tæt på naturen. Andre stoppede op for at tale om beplantningen eller greb chancen for at tage en lille blomst med hjem i tasken.

Brugerne brød sig derimod ikke om stillads-pergolaernes metalkonstruktioner og de orange spændebånd. De forklarede, at stilladserne lignede noget fra en byggeplads, at de skyggede visuelt for træerne, samt at de i det hele taget stod i kontrast til oplevelsen af det grønne, rolige byrum. Samlet set blev byrumsprojektets grønne tiltag oplevet som en stor attraktiv forvandling.

ANBEFALING

Gør pladsen grøn med en stærk urban karakter

- Lad træerne understøtte Slotsholmens særlige historie og karakter
- Brug træer som sanseligt modspil til bygningernes massive kroppe
- Skab samspil mellem de grønne kvaliteter og den urbane kontekst

Bare det der med at snakke med nogen i fred og ro, eller læse noget i fred og ro. Jeg gør også tit det, at hvis jeg skal læse en rapport, så printer jeg den ud, og så sidder jeg hernede og læser den”

KONKLUSION

Søren Kierkegaards Plads er for alle – med plads til eftertænksomhed og store begivenheder

På hverdage er det studerende, ansatte og andre, der besøger biblioteket, der præger Søren Kierkegaards Plads. De sludrer foran hovedindgangen og kommer ud for at spise frokost ved vandet. Turisterne slentrer forbi, sætter sig for at tjekke telefonen eller finder ned til vandet for at nyde solnedgangen. Indimellem flettes der tråde af et sporadisk, men mangefacetteret byliv: her er lokale på spadseretur, børnehavebørn på legepladsen og motionsløbere, der puster ud ved vandet.

Pladsens byliv bygger på de omkringliggende institutioner og attraktioner, der i højere grad inviterer til eftertanke og fordybelse end til fest og forlystelse. Pladsens åbne, offentlige karakter giver plads til alle: her kan man sidde med læsegruppen, tage en pizza med til kajkanten, eller hvile benene som turist uden penge. Søren Kierkegaards

Plads er dermed også et sted, hvor man som turist møder danskerne.

Under enkeltstarten lykkedes byrummet med at skabe en fest for de fremmødte. Eventet tiltrak en broget brugergruppe med familier og flere midaldrende og ældre end normalt. Stemningen var festlig, og de besøgende indtog de grønne haver og brugte byrummets inventar. Projektet viste, at Søren Kierkegaards Plads kan indrettes til hverdagsbrugerne og de helt store arrangementer.

Søren Kierkegaards Plads er i dag ikke en destination i sig selv, men er endnu et lidt ubeskrevet blad. Men netop det uprogrammerede er også en styrke. Pladsen er åben for alle og åben for fortolkning.

ANBEFALING

Bevar den offentlige karakter med plads til hverdagsliv og store begivenheder

- Bevar pladsens fleksibilitet, så den fortsat kan rumme store begivenheder og arrangementer
- Understøt pladsen som et demokratisk hverdagsrum for alle
- Skab rum til eksperimenter og demokratiske samtaler

Man går igennem, man går forbi.
Og så færdigt. Bygningerne er mere coole, end de er hyggelige.
Inde i centrum har man de gamle bygninger, og her er det lidt mere sådan, ikke industri, men lidt mere sådan firma-vibes.
Moderne om du vil.”

KONKLUSION

Christians Brygge skaber udfordringer og forhindringer

Christians Brygge er ufravigeligt en del af Søren Kierkegaards Plads, og vejen påvirker bylivet på pladsen fundamentalt. Den tværgående ringvej fungerer som en stor barriere for fodgængere, og den ene fodgængerovergang ved biblioteket - hvor man må vente længe på grønt - er utilstrækkelig.

Vejen er dog ikke pladsens eneste forhindring: både cykelstativerne omkring parkeringspladsen og den lange bænk langs vejen er markante barrierer. Pladsen er kort sagt ikke indrettet til trafik diagonalt over pladsen - selvom der er fodgængertrafik fra alle pladsens hjørner: fra Frederiksholms Kanal, fra Bibliotekshaven, fra promenaden foran biblioteket og fra havnebussens stop mod syd.

Langs vandet fungerer bassinet som en barriere, og derfor må fodgængere og løbere slå en omvej omkring åbningen ved bibliotekets hovedindgang. Med Frederiksholms Kanal i den ene ende og vandbassinet i den anden ende bryder Søren Kierkegaards Plads med den havnepromenade, som strækker sig næsten ubrudt fra Fisketorvet til Nyhavn.

Under byrumsprojektet skabte de hævdede haver en afskærmet central passage, der trak noget af fodgængertrafikken væk fra vejen og nærmere vandet. Indretningen forhindrede også cyklister i at krydse tværs over pladsen på vej til parkeringen ved biblioteket.

ANBEFALING

Skab fodgængerforbindelser over pladsen, og fjern forhindringerne

- Skab visuel og lydæssig afstand til Christians Brygge
- Skab bedre fodgængerforbindelser over Christians Brygge og diagonalt over pladsen
- Tydeliggør forbindelserne fra Bibliotekshaven og Frederiksholms Kanal helt ud til vandet
- Skab et sammenhængende promenadeforløb langs havnen

2.

**Byliv og byrum
før byrumsprojektet**

Pladsen mod vandet

BYRUMMET

Pladsen mellem Christians Brygge og trædækket ved kajkanten er i høj grad et gennemgangsrum, hvor få mennesker tager ophold. Fra pladsen er der god udsigt over vandet og spændende bygninger at se på, men der er ikke gode muligheder for at tage ophold; de eneste formelle siddepladser udgøres af tre bænke uden ryglæn. Pladsen har få afgrænsede rum og mangler afskærmning fra vind, vejr og trafikstøj. Nærmest vejen kan støjen gøre det ukomfortabelt at føre samtaler. Manglen på en visuel barriere mellem vejen og pladsen forstærker desuden oplevelsen af støj.

BYLIVET

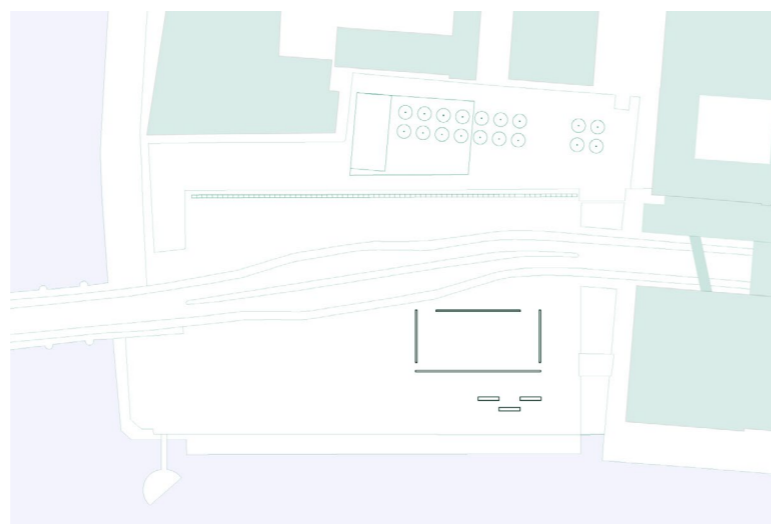
På hverdage er brugerne i høj grad studerende, ansatte og andre, der besøger biblioteket og kommer til som fodgængere og cyklister. De stopper op for at sludre foran bibliotekets indgang og kommer ud for at spise frokost på bænkene ved cykelstativerne. På hverdagsaftener og i weekenden udgør turister en større del af brugergruppen. Her er også lokale, såsom forældre med børn, der spadserer over pladsen. I de tidsrum bruges bænkene af besøgende, der nyder udsigten over vandet. Her ligger en turist og læser en bog. Her er par, der spiser is, og nogen, der drikker dåseøl i solnedgangen. Pladsen besøges af og til også af større turistgrupper og skoleklasser.

Selvom der er få muligheder for at tage ophold på Søren Kierkegaards Plads mellem Christians Brygge og kajkanten, sker det, at nogen gør brug af de muligheder, pladsens inventar stiller til rådighed. En enlig ryger tager en af lamperne langs kajen i brug som improviseret siddeplads - og den lille skråning mod vejbanen finder funktion som bænk for en studerende, der ikke kan få øje på andre siddepladser. Da solen står højt på himlen, søger et par med barnevogn skygge under skulpturen *Byfraktal*, og da det begyn-

der at styrtregne, søger de besøgende ind under konstruktionen og under bibliotekets udhængende facade.

OPLEVELSEN

Flertallet af de besøgende oplever pladsen som åben, monoton og uinspirerende. Nogle brugere anser dog også det store åbne rum som en kvalitet.

“Pladsen er ikke så charmerende. Det er sigende, at der ikke er så meget at sige om den. Det er lidt et ikke-rum.”

Trædækket ved kajkanten

BYRUMMET

Trædækket ved kajkanten er pladsens mest benyttede opholdsrum og opfylder mange kriterier for et godt byrum. Her er noget at se på, og her er gode muligheder for at tage ophold. På vandet er der havnebuss, kanalrundfarter og kajaker, og man har udsigt til livet på Lille Langebro og den anden side af havnen. Vandet tilbyder særlige sansoplevelser med lys og lyde – og et friskt dyp for dem der trods badeforbuddet og springer i. Trædækkets bredde trin og forskellige niveauer giver samtidigt god mulighed for at sidde og ligge. Endeligt giver trædækket en nogenlunde beskyttelse fra vinden og fra trafikstøjen fra Christians Brygge.

BYLIVET

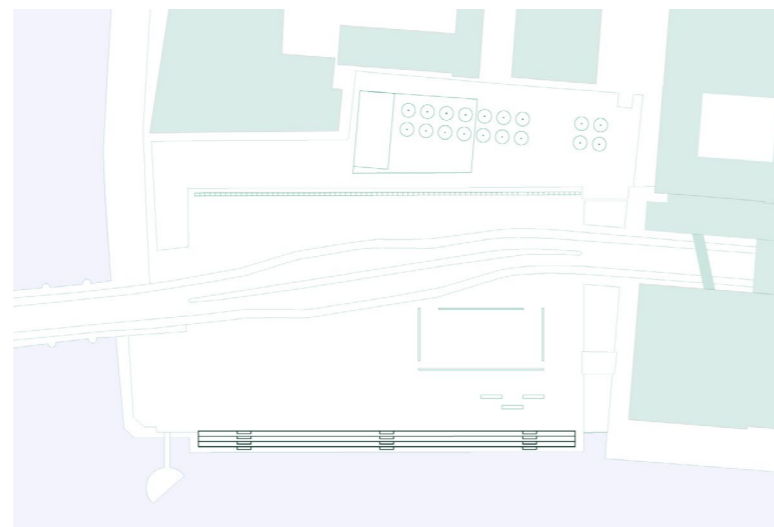
Bylivet fordeler sig over døgnet: her er studerende, der spiser frokost med musik i ørerne, løbere der strækker ud, lokale der solbader, spadserende kærestepar der gør holdt, turister der venter på havnebussen, og venner der spiser take-away og nyder solnedgangen. Afhængigt af vejret søger brugerne læ på de nederste trin, eller rykker op på det øverste trin for at nyde de sidste stråler fra solen, der om sommeren går ned bag Bryghuset.

Bylivet på trædækket er orienteret mod vandet og de besøgende, der oftest er alene eller i små grupper, fordeler sig i et forskudt zig-zag mønster. På den måde holder man behørig afstand til hinanden, så der er plads til at lukke øjnene for at nyde solen, kysse en partner, eller føre personlige samtaler. Den spontane interaktion der er mellem mennesker, foregår ud over vandet, blandt andet når mindre både lægger til kajs for en kort stund.

Trædækkets brugere er generelt yngre mennesker i 20'erne og 30'erne, selvom der også er midaldrende og ældre brugere. I juni måned var en stor del af brugerne internationale turister.

OPLEVELSEN

I interviews fortæller brugerne, at trædækket ved kajkanten er et godt sted at sidde. Mange sætter pris på udsigten, på vandets sanselige kvaliteter og på, at man kan mærke vejret – både når solen skinner, og når det blæser. Trædækket opleves som et roligt sted, hvor man kan slappe af eller blive inspireret, og de fleste kan godt lide at sidde lidt for sig selv.

Vi gik tur på den anden side af vandet og så at solen skinnede herovre. Man kan sidde lidt i ro, og her er vand. Det er dejligt.”

Pladsen mod Bryghuset og Krigsmuseet

BYRUMMET

Mod Bryghuset og Krigsmuseet tager ganske få mennesker ophold. Denne del af pladsen har ingen hovedindgange, der trækker besøgende til, men området har andre kvaliteter end pladsen mellem Christians Brygge og vandet. Facaderne på de historiske bygninger afgrænser et byrum, der opleves mindre åbent end resten af pladsen, og lindetræerne bidrager til at skabe rum i mindre skala. Her er der dog ingen muligheder for at sidde.

På legepladsen giver træerne og det afskærmende hegn skygge og skaber et rum i menneskelig skala. Her er der mulighed for at sidde.

Den mere end hundrede meter lange bænk langs vejen er meget eksponeret for trafikstøj, har intet ryglæn, og indbyder dermed ikke til længerevarende ophold.

BYLIVET

Bylivet her er domineret af fodgængertrafikken langs med Christians Brygge - og fra Frederiksholms Kanal og passagen til Bibliotekshaven.

På den lange bænk er det oftest forbi-passerende turister, der gør korte ophold, for eksempel for at tage et hvil eller for at tage billeder af BLOX eller den Sorte Diamant. Nogle orienterer sig mod træerne og de historiske bygningsfacader - også selvom pladsens mosaikbelægning her afløses af grus, der på den måde synes at markere bagsiden af pladsen.

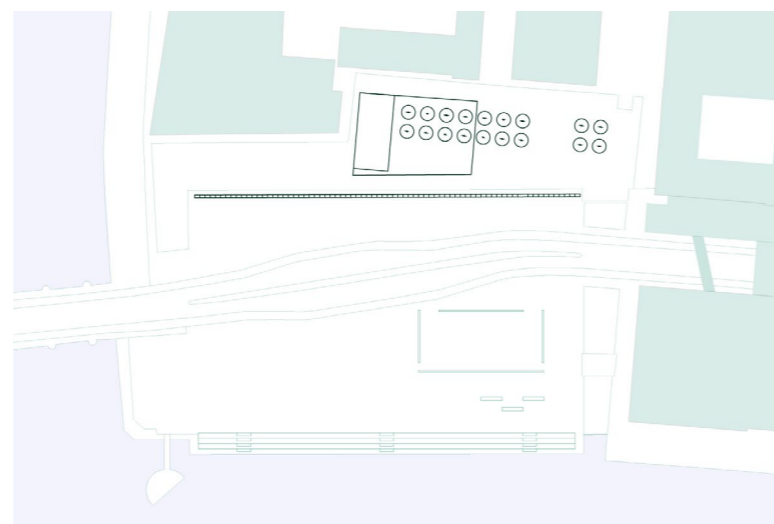
Under en af vores observationer blev legepladsen brugt til en børnefødselsdag med legende børn og snakkende forældre. Legepladsen bruges også af

teenagere, der spiller bold eller gemmer sig fra interesserede blikke for at ryge cigaretter. Her fungerer det skærmende hegn og de opsatte skurvogne som gemmested.

Langs Bryghuset, der huser Kongernes Lapidarium, er der opstillet en række udtjente skulpturer, der antyder, hvad man kan opleve inden i den enorme bygning, og her sker det, at turister stopper op, kigger lidt undrende og tager billeder.

OPLEVELSEN

I interviews beskriver brugerne bænken som et praktisk sted at tage en kort pause. En del oplever trafikstøjen som generende, men der er også brugere, der mener, at trafikken hører med til byens liv.

We are sitting down to look at the map and the buildings. Which one is the Black Diamond?"

3.

Byliv og byrum under byrumsprojektet

De hævede haver

BYRUMMET

De hævede haver, der fyldte mest i det sydlige hjørne af pladsen, delte pladsen op og skabte rolige åndehuller. Haverne skabte en visuel barriere og skærmede for trafikstøjen fra Christians Brygge. Under byrumsprojektet tog flere ophold her, hvor der før ikke var bænke eller andre muligheder for at sidde. Med undtagelse af dagene under Tour de France Grand Départ og nogle få meget varme dage, blev selve haverne dog aldrig for alvor taget i brug af pladsens besøgende.

BYLIVET

De fleste brugere, der tog ophold i byrummet omkring de grønne haver, satte sig på betonplinterne og træstammerne omkring haverne, for eksempel for at tage billeder, kigge på et kort eller ryge en cigaret. Her var både turister på gennemfart og lokale, der blev stedkendte i det grønne byrum. Blandt de yngre mennesker, der bevægede sig op i de hævede haver, især mod vandet, brugte nogen græsset til at sole sig på, eller til at finde skygge under et af træerne. I projektperioden var der også mindre grupper, der indtog græsarealerne, for eksempel for at spise takeaway eller nyde medbragte drikkevarer. Nogle brugere flyttede desuden liggestolene fra området med flis ind i de grønne haver og nærmere vandet for at sidde her.

CYKELLØBET

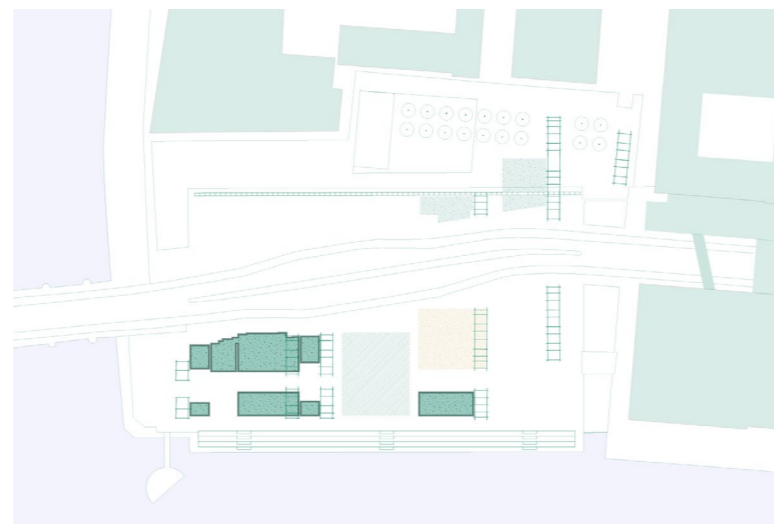
Under enkeltstarten blev haverne brugt som tribuner. Rigtigt mange stod på træstubbene mod vejen, hvorfra der var godt udsyn til cykelløbet, og flere små grupper indtog græsarealet med campingstole og barnevogne - nogen endda med bord, dug og køleboks. På grund af regn var der ikke mange, der sad direkte på græsset. Under anden etape hvor vejret var tørt og varmt, var der mange mennesker på græsområderne med bedst udsyn til stor-skærmen. Her lå voksne og soled sig, mens børn slog vejrmøller og balance-rede på træstubbene. Et polterabend-

selskab indtog græsset med Soundboks og Breezers.

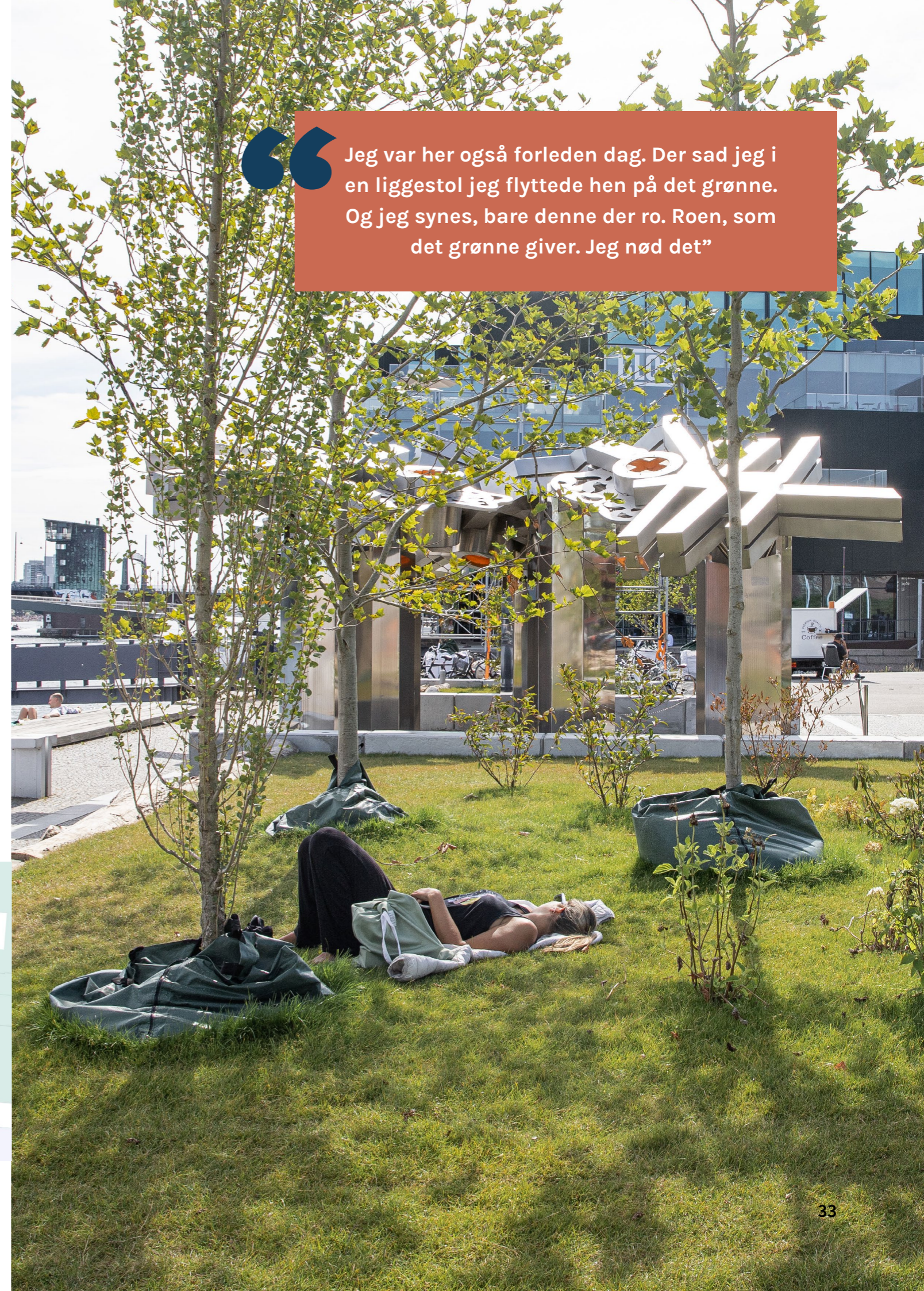
OPLEVELSEN

I interviews gav brugerne enstemmigt udtryk for, at de grønne græsplæner, blomsterne og træerne gjorde Søren Kierkegaards Plads til et mere attraktivt byrum at opholde sig i. Mange oplevede, at haverne gjorde byrummet mere roligt og indbød til pauser og afslapning. Andre lagde vægt på, at selve havedesignet og sammensætningen af træer var iøjnefaldende, sjovt eller interessant. Nogle turister fortalte, at det var en oplevelse, at haverne var velholdte, og at der var tænkt over detaljerne.

En del adspurgte forklarede, at de ikke oplevede haverne som tilgængelige, både fordi de fysisk var afgrænset af betonplinter og træstammer, men også fordi de var meget velholdte, og fordi det var uklart om de var tiltænkt ophold. To indiske turister forklarede for eksempel, at de var usikre på om arealerne var tilgængelige for alle, da der ikke var nogen åbenlyse adgangsveje til dem.

Jeg var her også forleden dag. Der sad jeg i en liggestol jeg flyttede hen på det grønne. Og jeg synes, bare denne der ro. Roen, som det grønne giver. Jeg nød det”

Området med træflis

BYRUMMET

Området med træflis pådrog sig, med sin overraskende materialitet og inventar, de forbipasserendes nysgerighed. Her gav farverige liggestole de besøgende mulighed for at tage plads, mens træerne afgrænsede et mindre rum, og tilbød en smule skygge på de varmeste dage.

BYLIVET

Området med træflis tiltrak mange forskellige brugere: Her var turister med rygsække, der tog sig et hvil, her var et par rastløse teenagere, der kastede lidt med træflisen, og en mor og hendes barn, der nød solen. Mange afprøvede kun stolene kortvarigt, men af og til gjorde besøgende også længere ophold. En aften interviewede vi en ung mandlig turist, der var vendt tilbage til pladsen på sin sidste aften i byen. Han havde medbragt kolde drikkevarer og lyttede til musik, mens han nød udsigten over havnen.

De, der tog ophold i området med træflis, orienterede sig mod vandet, og liggestolene blev efterhånden flyttet til den del af området med træflis, der lå nærmest den centrale passage. Her var man længst fra trafikstøjen fra Christians Brygge og havde god udsigt over vandet. Desuden var der her rig mulighed for at se på de mennesker, der passerede gennem byrummet. Flere af liggestolene blev fjernet fra pladsen, før projektperioden var ovre.

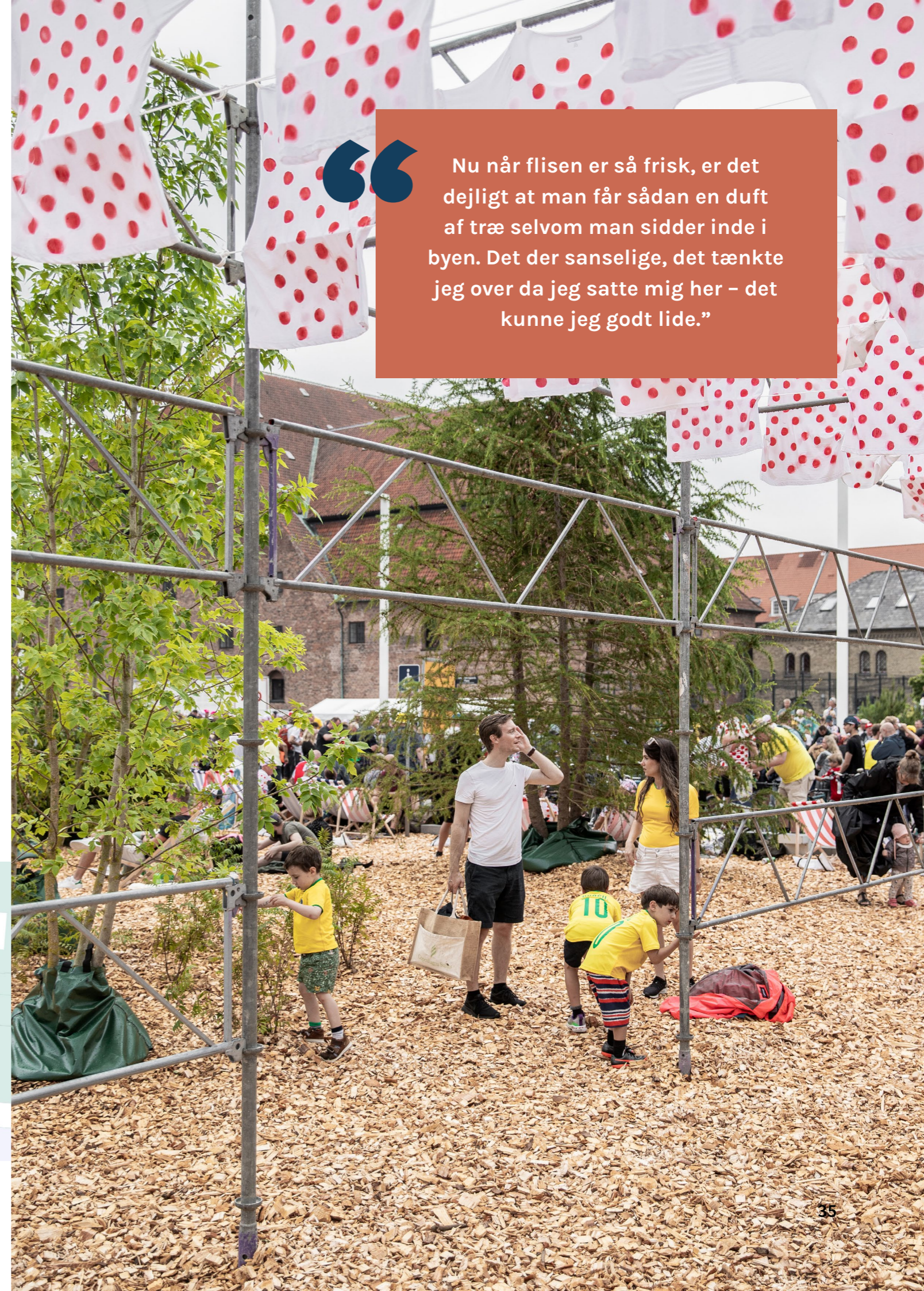
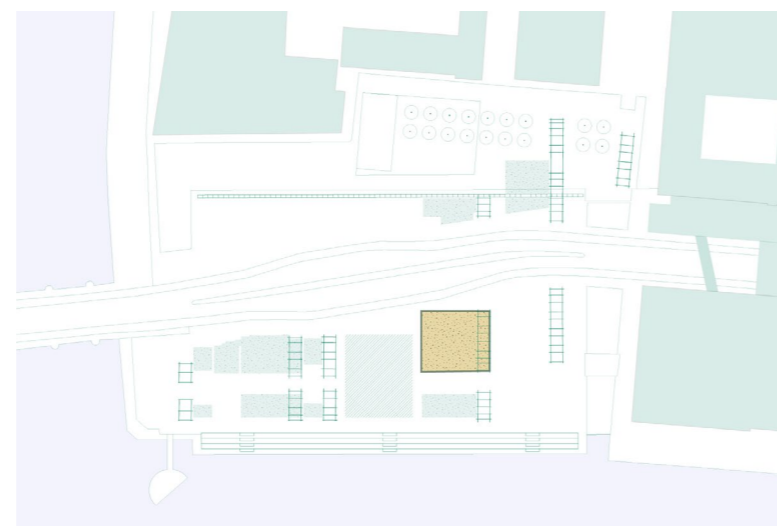
CYKELLØBET

Under enkeltstarten var området med flis velbesøgt og mange tog ophold i de stribede liggestole. Nogle orienterede sig mod vejen og cykelløbet, mens andre flyttede stolene mod den åbne plads for at have udsyn til storskærmen. Her var en afslappet stemning, med børnefamilier, der nød en medbragt frokost. Efter de første regnbyger var området ikke nær så populært, og flere liggestole stod tomme. Under anden etape var liggestolene, der alle var ori-

enteret mod storskærmen, ret velbenyttede.

OPLEVELSEN

I interviews fortalte de besøgende, at de oplevede området som fredeligt og som et godt sted at holde pause. Flere af de adspurgte lagde vægt på, at området var anderledes og overraskende, for eksempel på grund af sammenstillingen af træer og strandstole. Nogle satte desuden pris på træflisens friske, sanselige duft og fortalte, at duften forstærkede oplevelsen af at være inden i en skov.

Nu når flisen er så frisk, er det dejligt at man får sådan en duft af træ selvom man sidder inde i byen. Det der sanselige, det tænkte jeg over da jeg satte mig her – det kunne jeg godt lide.”

Stillads-pergolaerne

BYRUMMET

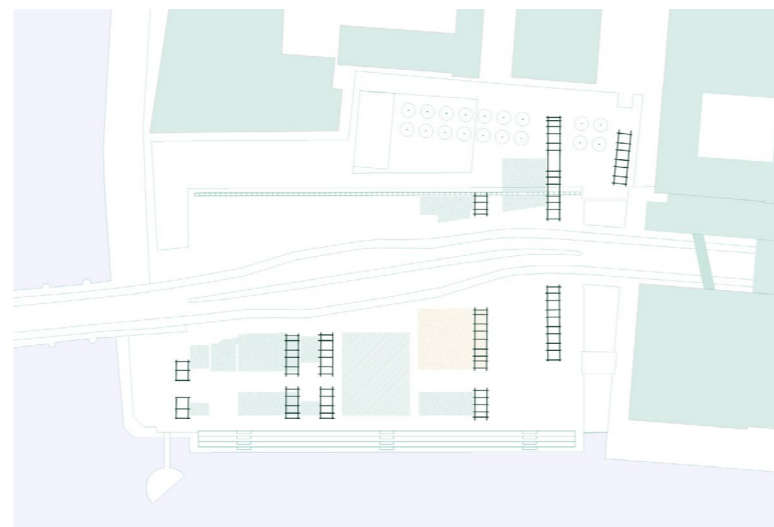
Stilladserne med Tour de France-trøjer og tekstilkunst var opsat i baner som pergolaer på tværs af pladsen. Disse stillads-pergolaer udgjorde ikke som sådan selvstændige byrum, men bidrog til at inddele pladsen i mindre rumligheder og til at formidle byrummets fortælling om midlertidighed og bæredygtighed.

CYKELLØBET

Under enkeltstarten blev stillads-pergolaerne brugt af gæster, der lænede sig op ad metalkonstruktionerne og i mindre omfang af yngre mænd, der klatrede op i stilladserne for at få bedre udsyn til vejen. Pergolaerne blev også brugt af børn til klatring og leg, blandt andet ved området med træflis. I resten af projektperioden blev pergolaernes sporadiske skygge opsøgt af nogle få brugere på græsarealerne og på området med træflis, når solen stod allerhøjest på himlen.

OPLEVELSEN

I interviews udtrykte brugerne næsten enstemmigt, at de ikke brød sig om stillads-pergolaernes udtryk med metalkonstruktionen og de orange spændebånd. Flere af de besøgende forklarede, at stilladserne virkede rodede, at de skyggede for træerne, og at de i det hele taget stod i kontrast til, og på den måde ødelagde noget af oplevelsen ved det grønne, rolige byrum. En del var konkret i tvivl, om stilladserne skyldtes et igangværende arbejde. Pergolaernes æstetik skabte på den måde forvirring og usikkerhed om, hvordan de kunne og måtte bruges. Omvendt kan man sige, at stilladserne lykkedes med at formidle byrumsprojektets midlertidighed.

I thought it was some kind of construction site actually, and that they were renovating or trying something new. It is not obvious to me, what it is supposed to be. I thought they just got started”

Den åbne plads

BYRUMMET

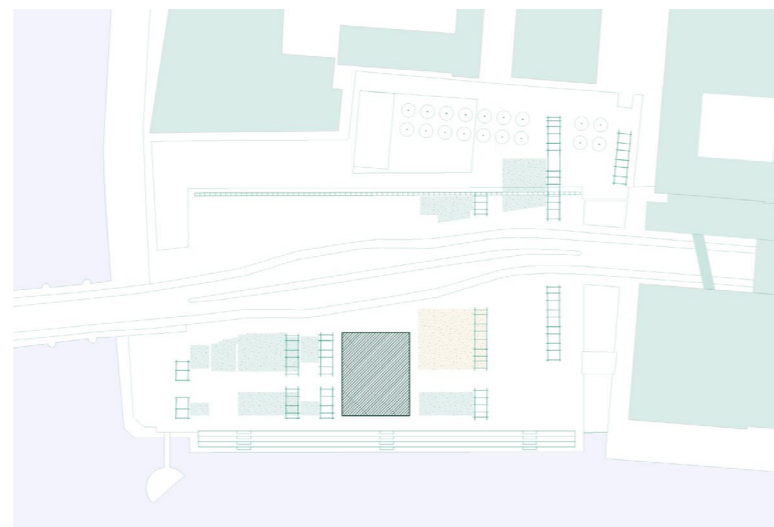
Det åbne område mellem Christians Brygge og kajkanten havde i projektperioden karakter af en egentlig urban plads, der gav modspil til de omkringliggende hævede haver. Udover betonplinterne, der omkransede den åbne plads, var der dog ingen siddepladser her.

BYLIVET

Med undtagelse af dagene under Tour de France Grand Départ, var den åbne plads i høj grad et gennemgangsrum hvor meget få mennesker tog ophold. En del fodgængertrafik krydsede pladsen ad den centrale passage mellem de grønne haver mod bibliotekets indgang. Ligesom før projektet, krydsede en del fodgængere også over pladsen fra vejen omkring busstoppestedet og mod biblioteket. De få brugere, der tog ophold på pladsen, var besøgende, der satte sig på betonplinterne, der afgrænsede pladsen - for eksempel for at orientere sig eller ryge en cigaret.

CYKELLØBET

Under enkeltstarten var der rigtigt mange mennesker på den åbne plads. Her var køer til boderne med øl, kaffe og mad. Da cykelløbet begyndte, samlede der sig også en større gruppe umiddelbart foran storskærmen og på skråningen bagved busstoppestedet, hvorfra der også var godt udsyn til storskærmen. Under anden etape sad mange mennesker direkte på belægningen og op ad den lille skråning i en halvcirkel. Her var stemningen afslappet, og folk smed sko og sandaler i varmen. Nogle brugte klapstole fra området med træflis, og andre havde medbragt campingstole.

We were just passing by. We are sitting down to check our phones for where to go next and to search on the building. And just to take a break”

Trædækket ved kajkanten

BYRUMMET

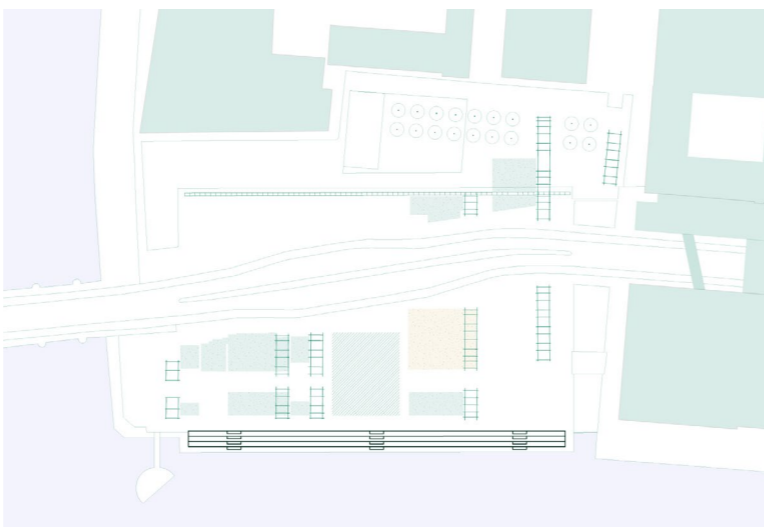
Under byrumsprojektet var trædækket ved kajkanten et populært byrum, der tiltrak en stor del af pladsens brugere. De grønne haver og stilladserne fungerede som en fysisk og visuel barriere mod Christians Brygge og skabte på den måde et afskærmet rum langs vandet. Det gjorde trædækket til et endnu bedre byrum, end det var i forvejen. Som det eneste sted på pladsen var der liv her under alle vores observationer.

BYLIVET

Her var biblioteksbrugere, der tog en pause fra arbejdet. Her var lokale, der nød solen eller læste en bog. Her var turister, der tog billeder over havnen eller spiste takeaway. På varme dage, når byens beboere søgte mod havnen, var der endog rigtig mange mennesker, der tog ophold på trædækket. De besøgende fordelte sig på trædækkets forskellige trin, der på den måde kunne rumme mange mennesker, uden at folk sad klemte. På disse varme dage var der særligt mange lokale brugere. På mindre varme dage var brugergruppen i høj grad international.

CYKELLØBET

Under enkeltstarten var der ikke mange, der tog ophold her. På grund af regn blev træbeklædningen våd, og man havde fra dækket hverken udsigt til vejen eller storskærmen. Mange benyttede dog trædækket som gennemgangsrum, da pladsen var helt fyldt.

OPLEVELSEN

Selvom der i projektperioden var andre opholdsmuligheder på pladsen, foretrak mange altså fortsat at opholde sig på trædækket ved kajkanten. Direkte adspurgt forklarede en ung turist, at han foretrak at være nær vandet. Han følte sig ikke tiltrukket af de grønne haver som opholdsrum og ville bestemt ikke sætte sig i liggestolene tæt ved vejen. En anden gruppe turister forklarede, at de foretrak trædækkets varme materialitet og mulighederne for at bruge de høje trin som ryglæn. Den vigtigste årsag til at gruppen foretrak at sidde på trædækket, var dog nærheden til vandet.

“Actually, now that I stand up, I can hear the cars. But down here you can't. It feels like in a cave. Which is actually nice, because you have this moment of nature for you own.”

Pladsen mod Bryghuset og Krigsmuseet

BYRUMMET

De hævede haver skabte sammen med de faste lindetræer og legepladsens indhegning et grønt rum i hjørnet mod Krigsmuseet. Foran legepladsen indbød en række træstammer desuden til leg. Som før projektet, passerede en del fodgængere over denne del af pladsen til og fra Bibliotekshaven. Den lange bænk fungerede dog stadig som en barriere, og byrummet fik ikke for alvor de forbigående lokket væk fra vejen.

BYLIVET

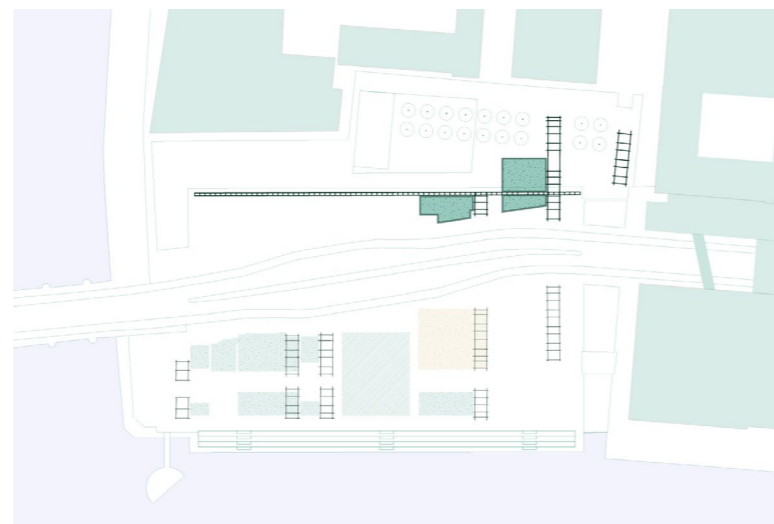
Legeområdet med de væltede træstammer blev brugt af børnehaver på gåtur. Her kravlede børnene rundt og spiste frokost. Det var også særligt børn, der bevægede sig op i haverne og udforskede det midlertidige byrumsinventar. Foran Krigsmuseet var den lange bænk nærmest forvandlet til en forhindringsbane, og her begav børnene sig op, kravlede under stilladset og fortsatte videre på bænken, der nu tog sig ud som en balanceøvelse.

De, der tog ophold langs vejen, brugte træstammerne som siddepladser til korte ophold. Træstammerne og betonplinterne fristede ikke de forbigående til at blive siddende længe. Betonplinterne fik dog en anden funktion som talerstol: her trådte en guide op for at fortælle om Slotsholmen, mens en gruppe internationale turister samlede sig foran.

I den ene ende af stillads-pergolaen havde Krigsmuseet indrettet et mindre udstillingsområde, og her stoppede nogle forbigående desuden op for at kigge.

CYKELLØBET

Under enkeltstarten var der ligesom på den anden side af Christians Brygge mange mennesker i de grønne haver. Her stod tilskuerne på træstammerne langs vejen eller sad i liggestolene. Et par besøgende klatrede op i stillads-pergolaen. Den lange bænk var i brug som en aflang tribune, hvor tilskuerne kunne hvile benene og se mod vejen. Tætheden af mennesker var dog ikke lige så høj her som på den anden side af vejen.

I am a foreigner, and I don't know the rules. So, when you don't know the rules, it's better to be safe. There's usually a sign, there's usually steps. It feels a bit off-limits”

4.

Metode

Sådan har vi gjort

BAGGRUND

Byrumsprojektets formål var at opsamle erfaringer med at aktivere pladsen og at bidrage med input til et fremtidigt byrumsprojekt. En af grundtankerne i BOGL's konkurrenceforslag var derfor, at byrummet skulle rumme en palette af funktioner og rumligheder, så designet kunne bruges til at teste forskellige byrumstypologier. Det midlertidige byrum skulle altså, udover sin funktion som fanspot, fungere som et bylaboratorium. Derfor tilrettelagde vi byrumsanalysen omkring spørgsmålet:

Hvordan forandrer projektets byrumstypologier brugernes oplevelse af pladsen, brugen af pladsen og brugergruppen?

Hypotesen var, at introduktionen af byrumstypologier i mindre skala ville gøre Søren Kierkegaards Plads mere attraktiv som byrum, og at byrummet ville understøtte et byliv, der spiller sammen med Slotsholmens karakter og kulturinstitutioner.

For at undersøge brugernes oplevelse og brug af pladsen gennemførte vi byrumsobservationer og spotinterviews før, under og efter Tour de France. I juni måned, før projektet, gennemførte vi fire byrumsobservationer. I projektperioden gennemførte vi seks byrumsobservationer, og under de to eventdage gennemførte vi ligeledes seks byrumsobservationer. Observationerne er fordelt over formiddag, eftermiddag og aften. Vi gennemførte spotinterviews med pladsens brugere tre gange før projektet og tre gange under projektet. Som supplerende metoder gennemførte vi opholdstællinger og tegnede fodgængerflows. Endeligt har vi gennemført interviews med bygherregruppen for at opsamle erfaringer fra samarbejdet og fra processen omkring det midlertidige byrum.

BYRUMSOBSERVATION

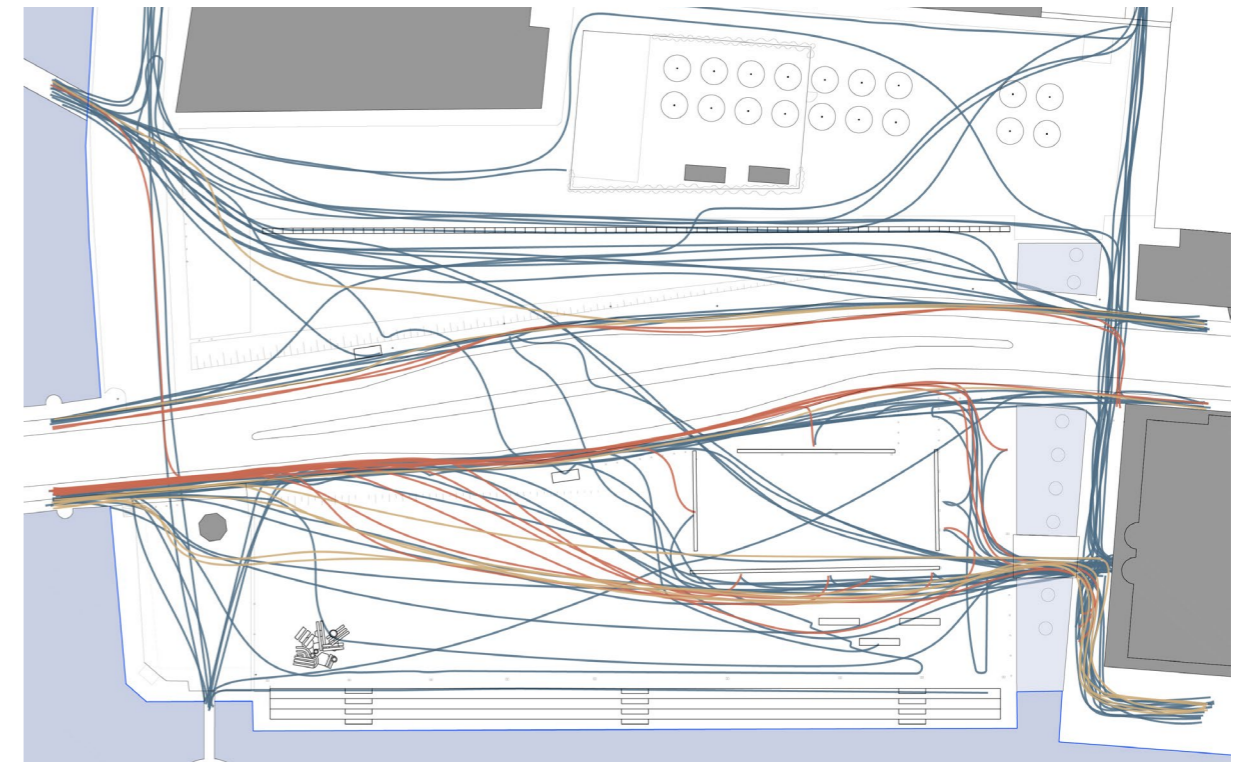
For at forstå hvordan de besøgende brugte byrummet, foretog vi byrumsobservationer på stedet - med notesbog og kuglepen i hånden. Observationerne giver et nuanceret billede af, hvordan mennesker interagerer med hinanden og med byrummets inventar. Under observationerne inddelte vi pladsen i mindre områder for at dække hele pladsens byliv. Vi noterede blandt andet, hvor folk opholdte sig, hvad de lavede, og om der var forskel på de forskellige brugergruppers brug af byrummet.

OPHOLDSTÆLLINGER

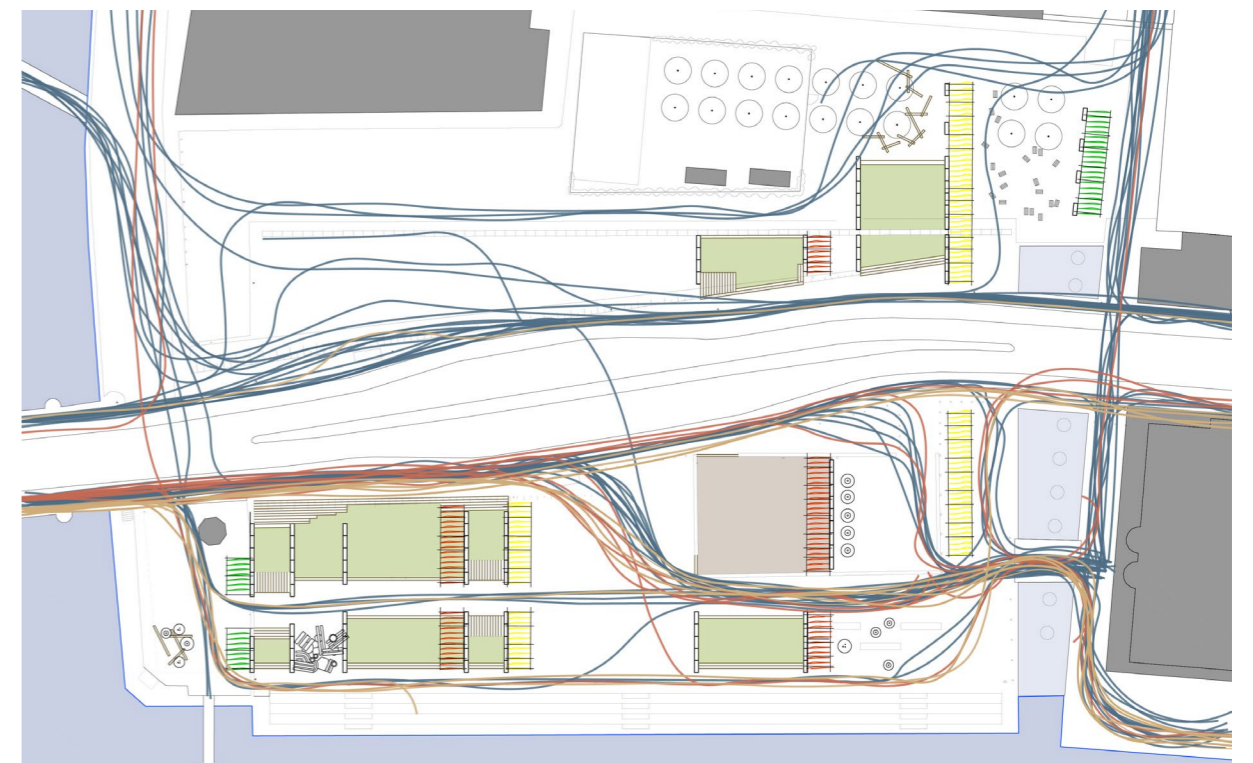
Som en del af byrumsobservationerne gennemførte vi opholdstællinger. Tællingerne giver et øjebliksbillede af antallet af brugere på pladsen, men siger ikke noget om, hvor længe de opholdt sig på pladsen, eller om hvor mange der bruger pladsen i løbet af en hel dag. Sammenholdt giver tællingerne et forsigtigt billede af brugerantallet før og under projektet, men da data-materialet er lille, da der generelt er få brugere på pladsen, og da tællingerne er påvirket af vejr og sæson, kan tallene ikke sammenlignes direkte.

SPOTINTERVIEWS

For at forstå brugernes oplevelse af byrummet, gennemførte vi semi-strukturerede spotinterviews før og under byrumsprojektet. Vi spurgte blandt andet, hvorfor brugerne havde taget ophold, hvor de gjorde, om de havde haft kontakt med andre mennesker, om de følte sig trygge, og om de oplevede nogle positive sanseindtryk. Spotinterviews giver en levende og kontekstuel beskrivelse af brugernes oplevelse. I alt gennemførte vi 27 spotinterviews.

Activity tracing før byrumsprojektet

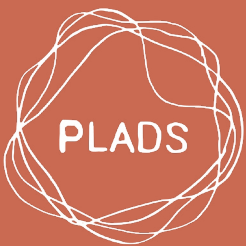

Activity tracing under byrumsprojektet

TRACING

For de fleste mennesker er Søren Kierkegaards Plads et sted, man bevæger sig igennem. For at forstå brugernes bevægelsesmønstre, af tegnede vi fodgængernes, cyklisternes og løbernes bevægelser over pladsen, både før og under byrumsprojektet. Vi gennemførte tracing formiddage over et interval på tyve minutter.

- Fodgængere
- Løbere
- Cyklister

PLADS

BOGL